

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmałościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 zlr. 45 kr., miesięcznie 1 zlr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 zlr. 30 kr., miesięcznie 1 zlr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k. Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. Szwajcarya. — Włochy. — Księztwa naddunajskie. — Z teatru wojny. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 7. kwietnia. Pewien mieszkaniec lwowski, który się wymienić nie chce, złożył w pamięć szczęśliwego rozwiązania Jej Mości Cesarzowej 5% obligacyę długu państwa z d. 31. sierpnia 1859 nr. 24286 na 50 zlr. z należąciami do niej kuponami i talonami z przeznaczeniem na dowolne cele dobroczynne.

C. k. prezydium Namiestnictwa przeznaczając ten dar na rzecz Lwowskiego zakładu głuchoniemych, podaje ten akt dobroczynności z równoczesnem podziękowaniem dawcy do wiadomości publicznej.

Sprawy krajowe.

(Wykaz stanu austryackiego banku narodowego z d. 27. marca 1855.)

Aktywa.

Według statutów banku wybita moneta konwencyjna i sztaby srebrne	zlr.	kr.			
			47,978.234	28	
Eskomptowane efekta przypadłe między 5 i 92 dniami	zlr.	kr.	56,077.437	— ³ / ₄	
Detto w Pradze	3,325.060	zr.	23	k.	
Detto w Bernie	1,793.943	zr.	25	k.	
Detto w Peszcie	3,364.503	zr.	42	k.	
Detto w Tryeście	2,134.434	r.	31	k.	
			5,134.434	zr. 31 k.	
Detto we Lwowie	721.971	zr.	37	k.	
Detto w Gracu	491.600	zr.	19	k.	
Detto w Linciu	614.289	zr.	5	k.	
Detto w Ołomuńcu	499.885	zr.	15	k.	
Detto w Opawie	479.816	zr.	16	k.	
„ w Kronsztadzie	386.207	zr.	—	k.	
	16,811.711	zlr.	33	zlr. 72,889.148 33 ³ / ₄	
Zaliczki na deponowane według statutów krajowe papiery państwa, spłacalne najdalej w 90 dniach	65,438.800			—	
Detto w filialnych zakładach pożyczkowych	11,697.800			—	
Detto dla niektórych gmin miejskich	380.000			77,516.600 —	
Fundowany dług państwa na wykupienie papierowych pieniędzy w w. w., a mianowicie:		zlr.	kr.	zlr.	kr.
a) po 4% uprocentowane	31,109.573		2 ¹ / ₄		
b) nieuprocentowane	31,735.976		37 ¹ / ₄	62,845.549	39 ² / ₄
Konwencyą z 23. lutego 1852 ściągnięty po 2% uprocent. dług, któremu saliny eraryalne za hypotekę służą	55,000.000				—
Dług zaręczenia administracyi państwa za wykupione dotychczas papierowe pieniądze państwa	146,283.700				—
Z tego amortyzowano:					
Przychodami celnymi	10,000.000				—
Wpłynionemi z wielkiej 5 procentowej pożyczki z roku 1854 kwotami	67,429.323	49 ² / ₄		77,429.323	40 ² / ₄
				68,854.376	19 ² / ₄
Tymczasowa zaliczka w końcu roku 1854	80,000.000				—
a) Pożyczka dla Węgier po 2 od sta		Od państwa	475.000		—
b) Na wsparcie ubogich profesjonistów bez procentu		gwarantowana	769.300		—

Stan funduszu rezerwowego w papierach państwa	10,361.582	35
Stan funduszu pensyi w papierach państwa i akcyach bankowych	971.156	—
Wartość gmachu bankowego i innych aktywów	970.557	18
	478,631.504	53 ³ / ₄
	zlr.	kr.
Pasywa.		
Obieg banknotów	387,890.298	—
Fundusz rezerwowo	10,361.588	17 ³ / ₄
Fundusz pensyi	978.676	52
Niepodniesione jeszcze dywidendy, mające się wykupić asygnaty, tudzież saldi bieżących rachunków	9,525.141	44
Fundusz bankowy, założony 100.000 akcyami	69,875.800	—
Suma	478,631.504	53 ³ / ₄

Wiedeń, 6. kwietnia. Nowem rozporządzeniem przyzwolono dyurnistom władzy finansowej w razie, jeżeli po-za miejscem urzędu używani bywają przy komisjach, oprócz diurnum na wyzwanie kwotę równą płacy dziennej, jeżeli ta płaca mniejsza niż jeden zlr., w razie przeciwnym zaś 1 zlr. (L. k. a.)

(Reorganizacya konsulatów w Algierji.)

Wiedeń, 5. kwietnia. Jego c. k. Apost. Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 10. stycznia 1855 przyzwolić najfaskawiej reorganizacyę austryackich konsulatów. — Bezpłatny c. k. konsul generalny w Algierze będzie przeto urzędem kierującym nad wszystkimi austryackimi urzędami konsularnymi w Algierji. Tem samem najwyższem postanowieniem raczył Jego c. k. Mość mianować bezpłatnymi wicekonsulami z prawem poboru taryfą oznaczonych należytości konsularnych w Bonie Celestyna Bourgoie, a w Oranie Stefana Sgitcovicha. Ministerjum handlu zaś nakazało zatrzymać nadal ajencye konsularne w Mostagenem, Philippeville i Bougie. (Lit. kor. austr.)

Hiszpania.

(Ograniczenia w milicyi narodowej. — Dobre przyjęcie posta w Rzymie. — Wiadomości z Kuby. — Rekrutacya idzie pomyślnie.)

Depesza telegraficzna z Madrytu z d. 30. marca tak opiewa: „Rząd zrobi kwestyę gabinetową z projektu do ustawy względem zaprowadzenia ograniczeń w milicyi narodowej (zakaz manifestacyi politycznych). Komisya przychyliła się do projektu. — Dobre przyjęcie, jakiego p. Pacheco, hiszpański ambasador w Rzymie doznał u Papieża, zrobiło tu pomyślnie wrażenie.

Gazeta Madrycka z d. 26. marca ogłasza według raportów urzędowych sięgających z Havanny po d. 27. lutego i z Washingtonu po d. 6. marca bardzo pomyślnie doniesienia o usposobieniu ludności i wojska na Kubie; korsarze jeszcze się niepojawiili.

W obawie zamachu na taryfę rozkazał lord Howden gubernatorowi Gibraltaru, ażeby oddał do dyspozycyi władz hiszpańskich wszystkie zbędne okręta wojenne. — Z Pampeluny otrzymał rząd telegrafem doniesienie, że w całej Nawarze odbyła się quinta (pobór rekrutów) bardzo spokojnie, co jest rzeczą wielkiej wagi w obec ducha opozycyjnego tamtejszej ludności.“ (W. Z.)

(Sprawa milicyi w Kortezach.)

Depesza z Madrytu z d. 2. kwietnia donosi:

Większość komisji zajmująca się ułożeniem raportu o wniosku do ustawy względem milicyi narodowej zgadza się ze zdaniem rządu. Mniejszość głosowała osobno. — Rząd pozwolił Kortezom projekt względem przyzwolenia ementarzów dla akatolików.

Według listu z Madrytu z d. 30. marca minął ten dzień bez zaburzenia spokojności; tem burzliwiej odbywały się rozprawy na posiedzeniu Kortezów dnia tego, gdzie ministrowie Santa Cruz i O'Donnell, a po nich Espartero bronili gabinetu, wystawiając mianowicie zupełną legalność i konieczną potrzebę środka zaproponowanego względem milicyi narodowej. Przy odejściu poczty trwało jeszcze posiedzenie, a Rios Rosas miał przemawiać przeciw ministerjum. Przed pałacem kongresu zebrały się znaczne masy ludu. (Wien. Ztg)

Anglia.

(Posiedzenie w izbach d. 30. marca.)

Londyn, 31. marca. Na wczorajszem posiedzeniu Izby wyższej wniósł lord Granville odroczenie izby do poniedziałku d. 16.

16. kwietnia, a lord *Ellenborough* korzystając z tej sposobności zrobił długi pełen zarzutów pogląd na politykę wojenną roku przeszłego, wymienił mnóstwo nieszczęsnych wróżb i dawał rady ku przywróceniu pokoju. Przedewszystkiem zalił się na długie ferye wielkanocne w przesileniu obecnem. Przed rokiem miała Anglia silny rząd, odtąd straciła połowę armii i połowę gabinetu. Być może, że gabinet zyskał na tem, ale nie ma siły do prowadzenia wojny. Zniknęło zaufanie parlamentu, wyszumiał zapał rozczarowanego ludu. Godfo ministrow jest to samo, co przedtem: Wszystko na później i wszystko w połowie działać. Świadczy o tem milicya, świadczy armia i flota. Z jednej strony nie chce rząd jąc się środków przymusowych, a z drugiej strony jest za nadto oszczędny w funduszach. Ztąd pochodzi, że nienakazano werbunków za pomocą losowania i nie podwyższono kwoty pieniężnej dawanej zwerbowanym na rękę. — Co do floty bałtyckiej, sądzę, żeby mogła podołać zadaniu swemu potrzebuje wzmocnienia sześcią lub siedmią francuzkami okrętami liniowymi; słyhać jednak, że tylko jeden francuzki okręt wojenny będzie towarzyszyć angielskiej flocie bałtyckiej. (Lord Granville: „Tylko jeden!”) A więc będziemy tam mieć 20 wielkich okrętów. Ale flota rosyjska liczy 30 i nikt nie wie, ile zbudowano w jesieni i zimie parostatków o śrubach. Angielska flota bałtycka powinna liczyć 25 okrętów liniowych, a prócz tego potrzeba rezerwa pięciu okrętów liniowych w Portsmouth i tyleż w Plymouth, bo za flotą nie stoi rezerwa lądowa. Wybrzeża Anglii, która ledwie dwa razy tak silnie jest uzbrojona, jak mała Sardynia, zachęcają do inwazyi. W takim stanie rzeczy, tuszy mowca, że niebędą w Wiedniu obstawać przy żądaniach ubliżających honorowi Rosyi. Sebastopol zniszczony i opuszczony mógłby być w nie wielu latach znówu wybudowany, wyjąwszy gdyby Anglia mogła utrzymywać ciągle 100.000 ludzi w Krymie. Anglia nie stoi względem Rosyi w takim stosunku, w jakim był Rzym względem Kartaginy. — Nigdyby nie przebaczyła Rosya wzięcia szturmem Sebastopola, nigdyby nie przyjęła upokarzającego pokoju. A niebezpieczeństwo dla Konstantynopola pozostałoby to samo, dopóki wielka rosyjska flota handlowa stoi w Odesie, w Chersonie i w innych portach, na której armia inwazyjna zaraz z początkiem wojny może ruszyć na Stambuł. Trzeba Sułtanowi zbudować na Bosforze twierdzę, taka jak Sebastopol, a wtedy dopiero usunie się niebezpieczeństwo. Lord *Granville* podziękował szlachetnemu hrabi dość szyderczym tonem za jego zyczeniwe rady. Co do długości feryi wielkanocnych nadmieniał, że zgadza się z nią lord Derby, pod którym hrabia *Ellenborough* nie dawno był gotów służyć. Państwo zresztą nieucierpi na tem, jeżeli szanowny mowca będzie przez dni czternaście milczeć; a właśnie w nadchodzących dwóch tygodniach byłoby rzeczą weale niedogodna rozbiierać sprawy zewnętrzne. Flota bałtycka — licząca 104 okrętów wojennych — jest dostateczną; armia pod Sebastopolem dokazuje cudów. Znaczenie i powaga Anglii nie jest tak osłabiona w oczach Europy, jak to szlachetny hrabia utrzymuje, który niesprawiedliwie uwłacza sile angielskiej. Za powagą i siłą rządu przemawia każde głosowanie w izbie niższej i każdy nowy wybór, jaki od czasu ostatniego przesilenia ministeryalnego odbył się na prowincyi. Lord *Malmesbury* zabrał głos, przypominając rządowi, że nieusłuchał ostrzeżeń lorda *Ellenborough*; na co książę *Argyll* odpowiedział, jako sędzi, że zdania lorda *Ellenborough* są niekonsekwentne. Lord *Ellenborough* powstał więc jeszcze raz oświadczać, że od początku był przeciwny ekspedycyi do Krymu. Zamiast w ten niedostateczny sposób z Francją powinien był lord *Raglan* z Austrią i nad Dunajem działać. — Gdy się już Anglia zawikłała była w ekspedycję, usiłował ón wykazać, jakby ją można najlepiej wykonać i nalegał na dywersję z Azyi i z nad Prutu. — Potem przyjęto mocę względem odroczenia.

Minister wojny przyjmował wczoraj deputację kilku znakomych członków szlachty, którzy wnieśli prośbę, ażeby część nowego szpitalu cywilnego odstąpiono dla kuracyi metodą homöopatyczną. Petycja ta była podpisana przez 22 członków izby wyższej, oficerów itd., którzy ją tem popierają, że wielu wojskowych w Krymie służących niemają zaufania w allöopatycznym systemie kuracyi.

(*Wien. Ztg.*)

(*Times* o poselstwie p. *Drouyn de l' Huys*.)

Londyn, 2. kwietnia. O bytności p. *Drouyn de l' Huys* w Anglii i wystąpieniu jego do Wiednia pisze *Times* temi słowy: „Odwiedziny francuzkiego ministra spraw zewnętrznych w Anglii trwały bardzo krótko. Przybył we czwartek wieczór, nazajutrz miał posłuchanie u J. M. Królowej, tudzież konferencję z lordem *Palmerstonem* i lordem *Clarendonem*, i wrócił niezwłocznie do Paryża. Jak słyhać, ma tam tylko dwa dni zabawić, a potem wyruszyć zaraz do Wiednia, a po drodze zatrzyma się tylko w Sztrasburgu i w Pradze. Bytność p. *Drouyn de l' Huys* u Jej Mości Królowej i zejście się z ministrami angielskimi miała ten do skutku doprowadzony już zamiar, by w ustnej i bezpośredniej rozmowie stwierdzić istnące już między mocarstwami zachodnimi zupełne porozumienie, i sprawić, iżby minister francuzki mógł osobiście złożyć w Wiedniu stanowcze zaręczenie i wiadomość o wspólnych zamiarach mocarstw sprzymierzonych. Obustronne zdania były całkiem zgodne, a jeżeli nas w tym względzie dobrze zainformowano, tedy na konferencyach tych okazało się ściśle porozumienie względem warunków przyszłego pokoju i zgodzono się na to, że w razie zerwania negocyacji wiedeńskich wypada prowadzić dalej wojnę z największą usilnością. Przybycie p. *Drouyn de l' Huys* do Wiednia sprawi, że z wyjątkiem Rosyi będą wszystkie Dwory zastąpione na

konferencyach przez najznakomitszych członków swego gabinetu. Konferencye wiedeńskie nabierają przez to szczególnej wagi, i możnaby je uważać niemal za kongres, chociaż nazwa ta przysłuży raczej takim zgromadzeniom, na których zasiadają osobiście przynajmniej niektórzy monarchowie, jak na przykład roku 1815 w Wiedniu, w Akwisgranie i Weronie. Czas pokaze, czy też Cesarz Rosyi sam jeden tylko pozostawi kierunek tych nader ważnych negocyacji w ręku tylko swych pełnomocników, lub czy też sprawdzi się wiadomość, jakoby na konferencye te zjechać miał hrabia *Nesselrode*. Zgodzono się zresztą i na to, by aż do nadejścia dalszych instrukcyi z Petersburga względem punktu trzeciego, przystąpiono do rozpoznawania punktu czwartego. Później jednak wstrzymano się z konferencyami aż do nadejścia odpowiedzi rosyjskiej, której spodziewają się około połowy miesiąca bieżącego.“

(*W. Z.*)

(Flota bałtycka wypływa.)

Londyn, 3. kwietnia. Dzisiaj odpłynie flota bałtycka. W Portsmouth był wczoraj natłok obcych, a ruch i żywość w przygotowaniach przyćmiła wszystko, co widziano w roku zeszłym przy odjeździe *Napiera*. Oprócz „*Ruby*“ i „*Pelter*“ nie przyłączyła się jeszcze żadna z lekkich łodzi kanonierskich do Armady. — O innych uzbrojeniach słyhać, że korpus transportów lądowych ma być pomnożony o 500 woznic, a król. artylerya o sześć bateryi. Dwanaście oddziałów rozmaitych pułków kawaleryi i piechoty otrzymało rozkaz przygotować się do odpłynięcia na widownię boju. — Yacht parowy „*Osborne*“ (dawniej „*Victoria Albert*“) przygotowują dla Cesarza i Cesarzowej Francuzów.

(*W. Z.*)

Francya.

(Dziennik „*Constitutionnel*“ o konferencyi wiedeńskiej.)

Wiedeński korespondent dziennika *Constitutionnel* podaje w liście z dnia 29. marca dalsze wiadomości o konferencyach wiedeńskich. Główną treść tego listu podaje *Gazeta* wiedeńska z dnia 5. kwietnia z zwykłym zastrzeżeniem. Przedewszystkiem zwraca korespondent w pomienionym liście uwagę na błąd popełniony w dziennikach angielskich, które nie rozróżniają wywodów słownych (*Procès-verbaux*) posiedzeń konferencyi od aktów, które się w dyplomacyi *protokołami* nazywają. Wyjaśnwszy tę różnicę pisze dalej: „Zwyczaj rozpoczyna się każde posiedzenie odczytaniem wyvodu słownego sesyi poprzedzającej, ażeby każdy pełnomocnik mógł sprawdzić to co podyktowano. Po odczytaniu przyjmuje kongres ten „*procès-verbal*“ i każdy z członków podpisuje.

To dało powód do przedwczesnej pogłoski, że pełnomocnicy rosyjscy już podpisali protokół z dnia 28. grudnia, podczas gdy w rzeczywistości podpisali tylko wywody słowne (*procès-verbaux*) z sześciu posiedzeń, które detychczas odbył kongres.

Gdy się na dalszych posiedzeniach wyczerpie dyskusya nad czterma punktami gwarancyi, wtedy zreasumują się wszystkie „*procès-verbaux*“ ku spisaniu protokołu, t. j. wszystkie zasady przyjęte w kongresie i spisane w wywodach słownych, uporządkowane na nowo w osobnym dokumencie stanowiąc będą stałą podstawę preliminarjów pokoju. Protokół przeto będzie węgielnym kamieniem pokoju nad którym pracuje kongres. Ale spisanie tego protokołu dopiero wtedy może nastąpić, gdy wszystkie cztery punkta gwarancyjne i odnośne punkta szczegółowe uregulowane będą nie tylko w zasadzie ale głównie co do praktycznego ich zastosowania; kongres bowiem, jak już powiedziano, zajmuje się głównie sposobem, w jaki nadać każdemu z punktów gwarancyjnych wykład za pomocą ustanowienia pewnych instytucyi, które równie wyrachowane są na zniszczenie rosyjskiej przewagi w Oryencie, jak na zapobieżenie powtórzeniu się zawikłań, które spowodowały teraźniejszą wojnę. Z otuchą dodać możemy, że w ostatnich dwóch posiedzeniach kongresu jeszcze bardziej ustaliły się nadzieje pomyslnego ich skutku co do przywrócenia trwałego i stałego pokoju. Zdaje się, że doprowadzono już do tego, iż zadanie konferencyi prawie jest ukończone, mianowicie z tego względu, że z wyjątkiem trzeciego punktu gwarancyi, który musi być rozstrzygnięty orężem jenerała *Canroberta*, reprezentanci mocarstw sprzymierzonych tak dalece porozumieli się z rosyjskimi pełnomocnikami względem tego co stanowić ma podstawę preliminarjów pokoju, iż nikt już niewątpi o możności zawarcia pokoju zaszczytnego dla sprzymierzonych traktatem z dnia 2. grudnia, gdy tylko wojskowemu honorowi mocarstw zachodnich przez odniesienie jakiego świetnego zwycięstwa pod Sebastopolem zadość się stanie.

Jestto rezultat rokujący najpomyślniejszą przyszłość, jakiejby się nikt tak prędko niebył spodziewał przed otwarciem konferencyi wiedeńskich.“

Korespondent niechce ażeby słowa jego tłumaczono w tym sensie, jakoby uważał pokój już za rzecz pewną, albowiem nim rosyjscy pełnomocnicy podpiszą protokół, zawierający niezmienną podstawę pokoju, zająć mogą jeszcze rozmaite trudności. Mimo to przyznać należy, że pełnomocnicy rosyjscy pewnieby niebyli dali swego przyzwolenia na ważne koncesye uchwalone w pierwszych sześciu posiedzeniach kongresu, gdyby do tego nie mieli upoważnienia od swego rządu i gdyby nie mieli zamiaru podpisać ostateczny protokół. Rosya wie, że jeżeli to nienastąpi, wtedy będzie miała przeciw sobie najpotężniejszą koalicję europejską.

„Bardziej jeszcze — kończy korespondent — utwierdza nadzieję podpisania ta okoliczność, że się na ostatniem posiedzeniu kongres żywo zajmował nagłośnią pomnożenia członków kongresu,

mianowicie z tej przyczyny, że liczba terażniejszych pełnomocników nie jest dostateczna do utworzenia rozmaitych komisji i komitetów, które się zajmować mają rozpoznaniem szczegółowych kwestji. Tak na przykład rozpoznawać musi specjalna komisja starannie wszystko cokolwiek się odnosi do instytucji księstwa naddunajskich, które zostawać mają pod wyłącznym protektoratem mocarstw. Członkowie takiej komisji muszą dokładnie być obznajomieni z potrzebami i obyczajami krajów, dla których przeznaczone będą nowe instytucje. Utworzenie syndykatu, który się zająć ma urzeczywistnieniem wolnej żeglugi na Dunaju, jest także kwestją ważną, która wymaga specjalnych wiadomości o kwarantanach, o lewantyńskim obrocie handlowym, o żegludze na ujściach Dunaju i t. p.

Terażniejsze konferencje wiedeńskie zamienia się więc w dalszym rozwoju w prawdziwy kongres, co w oczach każdego doświadczonego dyplomaty pewnym jest znakiem, że obrót jaki biorą konferencje sprzyja zawarciu pokoju. Jasną jest rzeczą, że pełnomocnicy mocarstw sprzymierzonych pewnieby niechcieli tracić czasu na zgłębianie kwestji szczegółowych, gdyby przewidywali dalsze prowadzenie wojny. Byłaby to praca bez celu, gdyż wszystko zależałoby od losów wojennych.

Kongres będzie naturalnie trwać dłużej, aniżeli zrazu sądzono, nieznając jeszcze dokładnie właściwych zamiarów Rosji. Na to przydłużenie kongresu nikt zapewne utyskiwać niebędzie, gdy tylko to będzie pewnem, że z przydłużeniem prac kongresu także i dzieło jego większej nabędzie trwałości i siły. (Abbl. W. Z.)

(Armia rezerwowa.)

O organizacji francuskiej armii rezerwowej, którą mają formować w Konstantynopolu, donoszą co następuje: Będzie tworzyć samodzielny korpus armii, który zapewne zostawać będzie pod rozkazami samego Cesarza. Oprócz gwardji będą liczyć dwie dywizje infanterji pod komendą generałów Herbillon i d' Aurelle de Paladines i dywizję kawalerji pod generałem d' Allonville, która nosząc nazwę „drugiej dywizji armii orientalnej“ będzie jednak do niej tylko przyłączona z główną kwaterą w Bumelii. Te rozmaite korpusy armii składają razem owe 40.000, o których skoncentrowaniu w Konstantynopolu tyle mówiono. Dalsze ich przeznaczenie, czyli się udadzą do Krymu, lub użyte będą do działań wojennych w Bessarabii, jest jeszcze tajemnicą. (Abbl. W. Z.)

Szwajcarya.

(Ratyfikacja traktatu Tesyńskiego. — Główne punkta traktatu.)

Szwajcarska rada związkowa postanowiła na posiedzeniu swem z 26. marca ratyfikować z swej strony umowę medyolańską, zwłaszcza po jej przyjęciu przez wielką radę tesyńską, i o ratyfikacji tej zawiadomić c. k. rząd austriacki za pośrednictwem posła federacyjnego w Wiedniu. Na temże posiedzeniu rozpoznawała rada związkowa podanie się do dymisji komisarza federacyjnego, i uchwaliła stanowcze zniesienie komisaryatu. Lecz że jeszcze pozostały niektóre sprawy do załatwienia, przeto otrzymał pułkownik Burgeois wezwanie, by się niemi zajął do końca.

Dziennik „N. Z. Z.“ ogłasza osnowę umowy medyolańskiej. Główne jej punkta brzmią w te słowa:

1) Rząd kantonu tesyńskiego chcąc według słuszności wynagrodzić wydalonym kapucynom szkodę przez to wydalenie poniesioną, wyznacza na rzecz ich raz na zawsze sumę ryczałtową wynoszącą 115.000 franków szwajcarskich w gotowej monecie srebrnej. 2) Sumę tę wypłaci rząd tesyński c. k. namiestnictwu lombardzkiemu w Medyolanie w trzech równych ratach, a mianowicie pierwszą we dwa miesiące po ratyfikacji niniejszego wywodu słownego, drugą w styczniu 1856, a trzecią w styczniu 1857, lub też i w jednej tylko racie, jeżeli to rządowi tesyńskiemu będzie dogodniej. 3) C. k. rząd austriacki odwoła z swej strony rozkaz wydalenia obywateli tesyńskich (wydany w lutym 1853), i poczyni potrzebne rozporządzenia, by wszystkich wydalonych Tesyńczyków przyjęto napowrót do państwa austriackiego, i przypuszczono ich do dawniejszych zatrudnień pod temi samemi co i wprzód warunkami, a to po upływie dwóch niedziel po nastąpieniu ratyfikacji. (W. Z.)

Włochy.

(Uczta dla biorących udział w ekspedycji do Krymu.)

W Turynie wyprawili członkowie izby drugiej d. 29. b. m. świetny bankiet dla tych kolegów, którzy biorą udział w ekspedycji do Krymu. Było na nim obecnych kilku z owych deputowanych, którzy przemawiali w izbie przeciw traktatowi przymierza. Minister La Marmora, prezydent izby Buoncampagni, Brofferio i inni mieli mowy stosowne. (Abbl. W. Z.)

Księstwa Naddunajskie.

(Spodziewają się wolnego otwarcia handlu na Dunaju.)

Oesterr. Ztg. podaje następującą depezę nadesłaną z Gałaczem do Giurgewa na dniu 1. kwietnia:

Giurgewo 2. kwietnia, w południe. Z okrętów żaglowych, zatrzymanych pod Isacezą i Tulcezą ze strony Rosyan, przybyło już do wieczora w południe przeszło dwadzieścia do Gałaczem. Do 200 płynęło z Tulceży do Gałaczem. W mieście tem spodziewano się, że Rosyanie niebędą już odtąd przeszkadzać także odpłynięciu tych statków po zabraniu ładunku, jako też w ogóle handlowi neutralnych okrętów na Dunaju wzdłuż wybrzeża besarabskiego. (Abbl. W. Z.)

Z teatru wojny.

(Floty sprzymierzonych, i warownia rosyjskie. — Raporta rosyjskie i francuskie nie zgadzają się. — Wydalenie kobiet z Sebastopola.)

Dziennik Mil. Ztg. pisze:

„W ciągu tego tygodnia odpłynęła flota angielska z Spithead na morze bałtyckie, a za nią wkrótce i flota francuska. Będzie to najliczniejsza i najgroźniejsza flota wojenna, jaka kiedykolwiek wypłynęła na morze, chociaż i przeszłoroczna flota czarnomorska złożona z angielskich, francuskich, tureckich i egipskich okrętów wojennych i transportowych, tudzież zjednoczona angielsko-francuska flota wojenna pod wodzą admirała Karola Napier roku zeszłego była także bardzo liczna. Według najnowszych jednak doniesień z portów zachodnich stanie teraz nierównie jeszcze groźniejsza flota na morzu czarnem i bałtyckim, tak co do uzbrojenia, dzielności załogi, jak i wielkości i znaczniejszej liczby okrętów wojennych, a w dziejach świata nie wydarzyło się potąd nic jeszcze podobnego.

Donoszą też z różnych stron, że Rosyanie uzbrajają się w portach czarnomorskich i na Bałtyku z największą usilnością.

Okazuje się więc ztąd, że stosownie do rozwoju sił nacierających i obrona też usilniejsza, i że jedna strona równoważy drugiej. — Admirałowie rosyjscy nie czują się na siłach, by z flotą sprzymierzoną zetrzeć się na morzu otwartem. Kryją się z okrętami swemi po-za granitowymi murami miejsc warownych, lecz jeszcze i tam nie widzą zupełnego dla siebie bezpieczeństwa, zaczęli zatapiają ogromne okręta i tym sposobem chcą port obronniczym uczynić. Tak tedy poświęciła Rosya połowę swych okrętów czarnomorskich a piątą część bałtyckich, i nie jest to wypadkiem bitwy morskiej lub burzy, lecz dobrowolnem zniszczeniem jednej części floty dla uratowania drugiej bez nadwężenia honoru wojskowego.

O zajściu z 22. na 23. marca przy Małakowie pod Sebastopolem, gdzie Rosyanie uskuteczniłi silną wycieczkę dla zburzenia zbliżonych przekopów nieprzyjacielskich u podnóża góry sapuńskiej, nie zgadzają się z sobą depeze rosyjskie i francuskie. Jenerał Osten-Sacken upewnia, jakoby wycieczka zupełnie się powiodła, i że parapety francuskie i ich działa bateryjne zniszczono. Natomiast donosi jenerał Canrobert, że Rosyan odparto, i że stracili przy tem 2000 ludzi. Prawda będzie tu zapewne po-środku. Francuzi przystępują metodycznie do oblężenia Małakowa; ze szczytu góry sapuńskiej, z kąd działa razić mogą okręta rosyjskie, zagrożono-by stanowisku Rosyan pod Małakowem i ich flocie, gdyby sprzymierzeni wnieśli tam redutę i usypali baterje. Walka więc o tę górę będzie zapewne bardzo uporczywa.

Z Sebastopola donoszą do pomienionego dziennika z 18. z. m.:

„Rozkazem dziennym jenerała Osten-Sacken'a nakazano wydalenie wszystkich osób płci żeńskiej z Sebastopola. Wielki książę Michał uwzględniając ubóstwo wielu rodzin wydalonych, kazał z własnego majątku zaliczyć każdej niezamożnej matce rodziny po 100 rubli, a osobom niezamężnym według stanu i okoliczności od 20 do 50 rubli.“

(Wien. Ztg.)

Z Symferopola piszą z 8. marca między innemi, że to miasto wygląda jak obóz wojskowy z koszarami. Jakoż pełno tam żołnierzy. Kupcy zarabiają znacznie, lecz za to podupadła zupełnie większa część mieszkańców. Drożyzna przyprawiła mianowicie urzędników cywilnych niemal o nędzę, zaledwie wyżyć mogą. Kościoły pełne są nabożnych błagających Boga o pokój. (Wien. Ztg.)

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń, 7. kwietnia. Pan Drouin de l'Huys przybył d. 4. b. m. do Drezdna, a d. 5. ztamtąd do Pragi. Jego Excel. nocował z d. 5. na 6. w Chotzen.

— Jenerał-lieutenant Wedell udał się z Berlina z powrotem do Paryża.

(A. B. W. Z.)

Wiedeń, 7. kwietnia. Hrabia Drouin de l'Huys, którego tu przedwczoraj wieczór oczekiwano przybył tu wczoraj pociągiem kolei północnej z Pragi. Zatrzymanie się w Bodenbach jest powodem opóźnionego przybycia p. ministra. Jenerał Letang czekał w gali w dworcu kolei żelaznej, gdzie był również obecny baron Bourqueney z urzędnikami ambasady francuskiej i przyjmowali ministra Cesarza Napoleona. (Wien. Stadt. u. Vorst. Ztg.)

Turyń, 4. kwietnia. Według dziennika Opinione odroczy się izba aż po koniec tego miesiąca, mianowicie aż do odbytej w senacie dyskusji nad ustawą o klasztorach.

Corfu, 31. marca. Nowy pułk przybył tu przedwczoraj, by zastąpić tutejszą załogę, która się udaje do Krymu. (L. k. a.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie stryjskim.)

Stryj, 2. kwietnia. Według doniesień handlowych podajemy ceny przeciętne zboża i innych foraliów, jakie były od 16. do 31. marca na targach w Roźniatowie, Skolem, Stryju, Wojniłowie, Żydaczowie i Żurawnie: korzec pszenicy 12r.30k.—15r.—12r.45k.—14r.—13r.—12r.; żyta 10r.30k.—11r.48k.—10r.30k.—11r.30k.—11r.—9r.; jęczmienia 8r.—8r.24k.—7r.44k.—9r.—9r.—8r.; owsa 4r.30k.—6r.—5r.—4r.—5r.—5r.; hreczki w Żydaczowie 7r.; kukurudzy 10r.—11r.36k.—11r.—10r.48k.—12r.—0; kartofli w Skolem

